

TGV PER DINS O PER FORA Figueres i Girona s'han apamat mútuament de temps ençà: la Figueres esventada, propera a l'Estat veí i que passava per liberal, republicana i laica solia sortir prou ben parada respecte a una Girona emboirada i resclosida, que figurava ser conservadora i clerical. La cosa, però, ha canviat els darrers trenta anys: Girona ha esdevingut universitària, acolorida, neta i aeroportuària, mentre que Figueres s'ha estancat amb les seves botigues i els negocis estivals i costaners. La capital de l'Empordà ha perdut alguns trens, i això del ferrocarril no ho dic perquè sí; el tren com a element de discòrdia entre les dues viles avui pot resumir-se així: si el TGV va soterrat a Girona i amb l'estació a l'abast de l'usuari, ¿per què no es pot soterrar a Figueres, senyor Nadal, conseller d'Obres Públiques, exalcalde de Girona, gironí militant i que, segons ha explicat, de Figueres només enveja el Motel?

FAGES DE CLIMENT, ALS LLIMBS Ha passat sense pena ni glòria el 40è aniversari de la mort de Carles Fages de Climent. Realment l'únic bon moment que ha viscut l'obra del poeta –i que l'autor, naturalment, no va viure– fou el 2002, any del centenari del naixement: inèdits publicats, reedicions d'exhaurits, un catàleg-biografia molt complet... Per acció o per omissió, tan quan era viu com després de mort, literàriament Fages ha estat arraconat. Miquel Pairolí, en la conferència que oferí a Figueres en el marc d'Atenea, exemplificà aquesta marginació amb un exemple contundent: Fages no és a cap de les antologies que, en canvi, acullen generosament López Picó.

RÈQUIEM PER LES BOLES DEL PENÍ «Amb tot això de Pení / –pepsicola, radar, àtom– / engegaran a parir / l'Empordà sense ultimàtum». «I amb l'àtom i la molècula / –si Pení és la sucursal / del Cabo Cañaveral– / rèquiem per *omnia secula*». Aquesta fou la recepció epigra-

màtica amb què Fages saludà els canvis apareguts a l'horitzó de Roses quan «els americans» hi feren la seva base militar. Transferida la instal·lació a l'Exèrcit espanyol, fins avui les cèlebres boles blanques del Pení han protegit de la pluja, del vent i del sol els radars, els quals, segons els experts, eren pura ferralla tecnològica. I vet ací que les noves andròmines de la renovació ja no necessiten les boles, que per a la meitat d'empordanesos són indestriables de l'abrupte *skyline* marítim. Calia treure-les?

FER FORMAR ELS BOLETAIRES Els boletaires s'esplaien en uns espais –o se n'aprofiten– que no els pertanyen: els boscos, a Catalunya molt repartits entre petits propietaris que, des que el pi ha perdut valor, només en treuen maldecaps. Els caçadors i els pescadors necessiten declarar-se (obtenir el permís), pagar un cànon i respectar una normativa per poder practicar la llur activitat a casa d'altri. Per això, en el món que vivim cada vegada costa més d'entendre que l'Administració es desentengui dels exèrcits de boletaires que, sovint, assolien el bosc i l'omplen de deixalles, tot en perjudici del petit propietari. Per reblar el clau, a més s'hi perden amb aquella indolència o irresponsabilitat que permet el fet de saber que entre tots ja pagarem el cost de la recerca. Quant durarà això? I no s'hi val a invocar la tradició: la caça i la pesca, dèiem, també havien estat lliures i bé que ara passen per taquilla i juren la Constitució.

>> Ha passat sense pena ni glòria el 40è aniversari de la mort de Carles Fages de Climent.

NO AL VI SILICONAT Si bé els intermitents dels cotxes o el tendríssim punt i coma (;) són elements condemnats a desaparèixer a causa del desús, aquesta tardor l'Institut Català del Suro, la Cuina de l'Empordanet i Retecork han unit esforços per defensar de forma inequívoca i indestriable l'íntima relació entre el vi i el suro, aquest darrer en forma de tap, és clar. Sovint, aquesta mena d'evidències fins fa vergonya d'anomenar-les, però l'experiència ens diu que de tant en tant cal posar-les damunt del tapet, no fos cas que a força d'obviar-les ens n'oblidéssim. Està clar que si ni nosaltres sortim en defensa del suro, ningú no ho farà. Catalans, italians, portuguesos, algerians... tenim claríssim allò que les noves zones vitivinícoles no aprecien d'igual manera. Si el vi és una civilització, el suro també. Des de temps immemorials s'apleguen en un únic miracle, el d'obrir una ampolla de vi i servir-nos-en una copa esplendorosa. És clar que explicar aquesta història bellíssima, i tan nostra!, a neozelandesos o sud-africans, per exemple, pot ser una empresa molt difícil i potser vana; per això ens queda un únic recurs, el del mercat: si no hi ha suro, no en servim. Ni vins xilens joves i siliconats, ni madurs dolcíssims vinguts d'Hongria amb tap de rosca. Res! Res de res! L'Empordanet és terra d'*alarpots* i sorruts, però nosaltres som nosaltres. I el suro, ho sap tothom, ens ha permès somnis poliglotes i sensuals, si més no. Així doncs, queda dit: a partir d'ara, els vins que se serviran als restaurants que formen part de la cuina de l'Empordanet seran només vins tapats amb suro. Per la seva lleugeresa, per la seva elasticitat i per la seva resistència.

NOMÉS EL QUE HI HA Ai, l'Empordanet! Pretenem ser hereus directes de no se sap gaire bé qui (potser dels grecs, dels fenicis, dels primigenis ibers?), però empasseguem amb les